

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudcem Mgr. Ondřejem Bartošem ve věci

žalobkyně: **Marie Koubková**, narozená X, IČ 15627446
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**
se sídlem Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 1. 2024, č. j. KUKHK-20394/DS/2023-3 RK,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 1. 2024, č. j. KUKHK-20394/DS/2023-3 RK, se ruší.
- II. Rozhodnutí Městského úřadu Nové Město nad Metují ze dne 24. 4. 2023, č. j. NMNM/18285/2023/ODSH/KvirS, se ruší.
- III. Věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- IV. Žalovaný je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Napadeným rozhodnutím žalovaný potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Nové Město nad Metují (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 24. 4. 2023,

č. j. NMNM/15285/2023/ODSH/KvirS, kterým byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání přestupku dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), v návaznosti na odst. 2 téhož ustanovení, kterého se dopustila tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, když dne 11. 9. 2022 v 14:59 hodin v obci Bohuslavice, u domu č.p. 17 ve směru jízdy na Nové Město nad Metují, bylo automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy RAMER10 T, výrobní číslo 20/0858, zjištěno, že řidič, jehož totožnost není známa, v rozporu s § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu, při řízení vozidla registrační značky X jel rychlostí 64 km/h v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost stanovena zákonem o silničním provozu na 50 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ve výši ± 3 km/h byla uvedenému vozidlu jako nejnižší skutečná rychlost naměřena rychlost jízdy 61 km/h, čímž řidič překročil nejvyšší dovolenou rychlost stanovenou zákonem o silničním provozu pro jízdu v obci o 11 km/h. Tímto svým jednáním porušil nezjištěný řidič § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a dopustil se tak jednání naplňujícího znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Za uvedený přestupek byl žalobkyni uložen správní trest pokuty ve výši 1 500 Kč. Současně byla žalobkyni uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Žalobní argumentace

2. Žalobkyně se domáhala přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí, jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítla, že správní řízení proti ní bylo zahájeno nezákonně, neboť správní orgán postupoval v rozporu s § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. Uvedla, že správní orgán nemůže řízení proti řidiči vozidla odložit za situace, kdy se řidič k přestupku doznal, případně za situace, kdy zahájil řízení proti řidiči vozidla. Správní orgán nemůže řízení proti řidiči vozidla ani zastavit, protože řidiči bylo spáchání skutku prokázáno – řidič se sám doznal a správnímu orgánu byla tedy totožnost řidiče známa. Žalobkyně namítala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou spatřovala ve skutečnosti, že žalovaný založil své rozhodnutí na skutečnostech, které nemají oporu ve spisovém materiálu a nevypořádal se s námitkami žalobkyně.
3. Žalobkyně označila napadené rozhodnutí za výsledek procesu, v němž správní orgán projevil vlastní libovůli, nerespektoval právní předpisy a rozhodl nepředvídatelně. S poukazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2007, č. j. 2 As 62/2006-34, navrhla, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, aniž by věc vracel k dalšímu řízení, protože správní řízení bylo nepřipustně zahájeno.
4. Dále žalobkyně poukázala na nepravdivé informace v napadeném rozhodnutí. Podle žalobkyně není pravdou, že by byla majitelkou vozidla X, že správním orgánům není známa totožnost řidiče, že mělo dojít k přestupku dne 29. 8. 2022 v 11:40 hodin a konečně, že ke skutku mělo dojít v obci Nové Město nad Metují, ul. Dobrušská u domu č.p. 421, ve směru jízdy na Dobrušku.

III. Vyjádření žalovaného

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 19. 4. 2024 navrhl žalobu zamítnout. K věci uvedl, že správní orgán prvního stupně zaslal žalobkyni výzvu k uhrazení určené částky, nebo sdělení osoby řidiče v inkriminovaném čase. Žalobkyně sdělila osobu řidiče dne 16. 11. 2022. Dne 13. 12. 2023 bylo správnímu orgánu doručeno sdělení řidiče pana L. I. nazvané „Vysvětlení“. Na základě tohoto vysvětlení správní orgán prvního stupně předvolal uvedeného řidiče k podání vysvětlení, řidič se k podání vysvětlení nedostavil. Z výše uvedeného písemného vysvětlení nebylo možné bez pochybností shledat, zda uvedený řidič řídil vozidlo v uvedený den a čas. Pokud není jednoznačně zjištěn řidič vozidla v době spáchání přestupku, může správní orgán zahájit řízení o správním deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Naopak podle žalovaného byl ve správním řízení bez pochybností zjištěn provozovatel vozidla, který má dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu povinnost zajistit, aby při použití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.
6. K námitce týkající se tvrzení, že žalobkyně není majitelem vozidla registrační značky X, uvedl žalovaný, že se jedná o písarskou chybu. Správně mělo být X, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí a dále v části IV. napadeného rozhodnutí. Dále je nesprávně uveden popis skutku v závěru části I. vymezení věci napadeného rozhodnutí.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle části třetí, hlavy první a druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť pro to byly splněny podmínky (§ 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).
8. Žaloba je důvodná.
9. Z obsahu předloženého správního spisu krajský soud konstatuje:
- dne 9. 10. 2022 obdržel správní orgán prvního stupně od Městské policie Nové Město nad Metují oznámení o podezření ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, kterého se měl dopustit řidič vozidla registrační značky, a to tím, že dne 11. 9. 2022 v 14:59 hodin, v obci Bohuslavice, u domu č.p., ve směru jízdy na Nové Město nad Metují, řídil vozidlo rychlostí 61 km/h v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost stanovena zákonem o silničním provozu na 50 km/h,
 - dne 11. 10. 2022 správní orgán prvního stupně vyzval žalobkyni jako provozovatelku vozidla, aby za spáchání přestupku uhradila částku 1 000 Kč, nebo aby sdělila údaje o totožnosti řidiče, který vozidlo řídil v době spáchání přestupku. Žalobkyně správnímu orgánu prvního stupně sdělila, že v rozhodné době měl vozidlo zapůjčené pan L. I.,
 - k výzvě správního orgánu prvního stupně uvedený řidič potvrdil, že vozidlo v době spáchání přestupku řídil on. Dne 21. 12. 2022 správní orgán prvního stupně učinil dotaz na pobyt uvedeného řidiče u Policie ČR, Odboru cizinecké policie, která sdělila, že uvedená osoba má hlášené ubytování od 24. 10. 2022 do 30. 6. 2023 na adrese (jedná se o rohový dům, který zasahuje jak na, tak i do ulice, vždy uvedeno číslo popisné),

- následně správní orgán prvního stupně zaslal panu L. I. na adresu oznámení o zahájení správního řízení a předvolal jej k ústnímu jednání na den 15. 2. 2023. Řidič se však k jednání uvedeného dne nedostavil a správní orgán prvního stupně usnesením přestupek „nezjištěného řidiče“ odložil, neboť dospěl k závěru, že řízení nebylo zahájeno,
 - dne 16. 2. 2023 vydal správní orgán prvního stupně příkaz, kterým uznal žalobkyni vinnou z přestupku specifikovaného v odst. 1 tohoto rozsudku. Proti němu žalobkyně podala odpor,
 - dne 24. 4. 2023 správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí, kterým žalobkyni jako provozovatelku předmětného vozidla uznal vinnou ze spáchání přestupku, jehož se měla dopustit jednáním popsaným shora. Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí odvolání,
 - dne 2. 1. 2024 žalovaný vydal napadené rozhodnutí, kterým zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil prvostupňové rozhodnutí,
 - žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že pan L. I. neprochází registrem obyvatel. Odvolací správní orgán učinil dotaz na Policii ČR, Odbor cizinecké policie, který sdělil, že jmenovaná osoba má hlášené ubytování na adrese. Zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání, které bylo správním orgánem prvního stupně na tuto adresu údajnému řidiči zasláno, bylo vhozeno do poštovní schránky, a proto bylo řízení s řidičem motorového vozidla 4H76810 usnesením ze dne 15. 2. 2022 odloženo. Údajný řidič se přípisem ze dne 12. 12. 2022 k řízení vozidla přiznal, avšak k ústnímu jednání, které se mělo konat dne 15. 2. 2023 se nedostavil, proto nemohl správní orgán postupovat jinak, než postupoval. Podle odvolacího orgánu byl ve správním řízení bez pochybností zjištěn provozovatel vozidla, který má dle § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu povinnost zajistit, aby byly při použití vozidla na pozemní komunikaci dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.
10. Krajský soud se předně zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť pokud by byla důvodná, směřovala by bez dalšího ke zrušení rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Nelze se totiž zabývat hmotněprávní stránkou věci za situace, kdy napadené rozhodnutí neobstojí po stránce formální. Obecně přitom platí, že s institutem nepřezkoumatelnosti je potřeba zacházet obezřetně a zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost vyhradit případům, kde vady v odůvodnění rozhodnutí reálně brání soudu v tom, aby rozhodnutí správního orgánu přezkoumal.
11. Krajský soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost či nedostatek důvodů. Žalovaný své závěry odůvodnil přezkoumatelným způsobem, srozumitelně a v míře odpovídající okolnostem řešené věci. V odůvodnění žalovaný přehledně zrekapituloval skutkový stav, z něhož při hodnocení žádosti žalobce vycházel. Stejně tak lze z napadeného rozhodnutí též bez obtíží seznat i veškeré úvahy a myšlenkové postupy, které žalovaného k přijetí rozhodnutí vedly. Samotný text odůvodnění kromě písařských chyb nevykazuje žádné nesrozumitelnosti či vnitřní rozpory. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí lze identifikovat rozhodná ustanovení zákona o silničním provozu i podklady, z nichž žalovaný při v odvolacím řízení vycházel. Námitka nepřezkoumatelnosti proto není důvodná.
12. Krajský soud konstatuje, že rozhodnou právní otázkou v projednávané věci je, zda za daného skutkového stavu byl správný postup správního orgánu prvního stupně, když s

žalobkyní coby provozovatelkou vozidla zahájil správní řízení a uznal ji vinnou ze spáchání výše popsaného přestupku.

13. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla *dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
14. Podle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.*
15. Při posouzení dané otázky vycházel krajský soud z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, z níž plyne, že přestupek provozovatele vozidla podle § 125f zákona o silničním provozu je subsidiární k přestupku řidiče vozidla. Primárně je tedy za přestupek odpovědný řidič vozidla a odpovědnost provozovatele nastupuje až v případě, nelze-li „*skutečného řidiče na základě žádných důkazů či indicií zjistit a vést proti němu přestupkové řízení*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014-45, bod 22). Zásadní pro postup správního orgánu podle § 125f zákona o silničním provozu tedy je provedení nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku, přičemž postup vůči provozovateli vozidla může následovat až posléze. Zároveň by však šlo proti smyslu předmětné právní úpravy „*vyžadovat po správních orgánech rozsáhlé kroky směřující k určení totožnosti přestupce, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatelem vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu zjevně nevede, resp. nemůže vést k nalezení a usvědčení pachatele přestupku. Budou-li mít správní orgány (ať již na základě označení řidiče provozovatelem vozidla nebo na základě jiných skutkových okolností) reálnou příležitost zjistit přestupce, musí se o to pokusit.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015 č. j. 8 As 110/2015- 46, bod 18).
16. Nejvyšší správní soud se vyjádřil rovněž k tomu, co konkrétně se rozumí „nezbytnými kroky“ ve smyslu § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. Například podle již uvedeného bodu posledně citovaného rozsudku je podmínka provedení nezbytných kroků naplněna, „*pokud provozovatel vozidla k výzvě správního orgánu označí za řidiče osobu, kterou nelze dohledat nebo se jí nedaří doručovat, případně označí osobu, která odepře podání vysvětlení (...), nebo dochází-li k řetězení označených osob (označený řidič označí dalšího řidiče atd.).*“ Z další judikatury plyne, že pokud provozovatel vozidla sdělí správnímu orgánu dostatečné množství identifikačních údajů, na jejichž základě správní orgán označeného řidiče vyzve a ten nereaguje, je pro posouzení, zda byl postup správního orgánu v tomto směru dostatečný, nezbytné zohlednit další skutkové okolnosti. Především je nutné odlišovat případy, v nichž je postup provozovatele vozidla, resp. jeho zástupce prokazatelně obstrukční, od případů, ve kterých ke zneužití práva zjevně nedochází. Jestliže správní orgán důvodně dospěje k závěru, že namísto skutečného splnění povinnosti označit řidiče vozidla provozovatel přistoupil pouze k procesní obstrukci bez reálného obsahu, potom není namístě, aby činil procesní úkony, které se jeví jako neefektivní, bezúčelné či ne hospodárné. Pro určení, zda se jedná o obstrukční jednání, je podstatná rovněž zkušenost správních orgánů s konkrétním provozovatelem vozidla (k uvedenému viz také shrnutí judikatury v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019 č. j. 2 As 346/2018-22, bod 13). Posouzení toho, zda byla snaha správního orgánu zjistit

pachatele přestupku dostatečná, je nicméně vždy závislé na konkrétních skutkových okolnostech dané kauzy (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 11. 2016 č. j. 6 As 208/2016-37, bod 10).

17. Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále plyne, že doručení jediné výzvy k podání vysvětlení, na kterou označená osoba (řidič) nereaguje, samo o sobě zpravidla pro závěr o učinění nezbytných kroků dostatečné není. V takovém případě musí správní orgán učinit další smysluplný úkon směřující ke zjištění pachatele, a to např. opětovný pokus o doručení předvolání, ověření aktuální adresy v příslušných registrech nebo případně předvedení (viz zejm. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 346/2018-22 a rozsudek ze dne 13. ledna 2020 č. j. 9 As 260/2018-21). Avšak zásadní jsou vždy konkrétní okolnosti daného případu, a tudíž není možné tento závěr zobecnit na všechny situace. Jednu výzvu lze za „nezbytné kroky“ považovat například tehdy, pokud provozovatel vozidla označí jako řidiče osobu žijící v zahraničí, jež nepřebírá zásilky správního orgánu. V takovém případě je opakované zasílání výzev nekontaktní osobě zbytečné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2020 č. j. 4 As 450/2019-36, bod 23).
18. V řešené věci bylo nutné posoudit, zda byla naplněna podmínka dle § 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu, tedy zda byly správním orgánem učiněny nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, pokud prvostupňový orgán řízení odložil poté, co se označený řidič nejprve na výzvu správního orgánu ke spáchání přestupku přiznal a následně nereagoval na oznámení o zahájení řízení a výzvu k účasti na ústním jednání. Krajský soud dospěl k závěru, že v posuzovaném případě správní orgán prvního stupně postupoval nezákonně.
19. V řešené věci se nejednalo o případ, předvídaný výše citovanou judikaturou (rozsudek NSS ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015-31), tedy o situaci, kdy by označení řidiče provozovatelem vozidla nevedlo nebo zjevně nemohlo vést k nalezení skutečného pachatele. Správní orgány měly o řidiči dostatek informací. Stejně tak se nejednalo se ani o situaci, kdy by byla z okolností věci patrná obstrukční povaha označení řidiče (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2017, č. j. 3 As 61/2016-44). Žalobkyně coby provozovatelka vozidla označila jako řidiče pana L. I., přičemž uvedla jeho jméno, datum narození a adresu bydliště, tedy dostatečný soubor údajů pro to, aby ho mohl správní orgán prvního stupně kontaktovat a dále s ním jednat, což se následně potvrdilo, když řidič na první výzvu správního orgánu prvního stupně reagoval. Sdělil, že vozidlo v rozhodné době řídil, a jako svou adresu uvedl. Nelze tedy bez dalšího konstatovat, že by v daném případě byl pan L. I. nekontaktní osobou. Další indicií, že identita řidiče není smyšlená, byla informace od Policie ČR, Odboru cizinecké policie, že na adrese má cizinec jménem L. I. skutečně hlášené ubytování.
20. Krajský soud navíc zdůrazňuje, že je nesprávný závěr správního orgánu prvního stupně, že oznámení o zahájení řízení a předvolání k ústnímu jednání ze dne 9. 1. 2023 nebylo doručeno. Z doručky založené ve správním spise je zřejmé, že tato písemnost byla doručována panu L. I. na adresu, stejně jako předchozí výzva k podání vysvětlení. Adresát si zásilku osobně nepřevzal, proto byla ode dne 11. 1. 2023 připravena k vyzvednutí, o čemž byl adresát poučen. Dne 25. 1. 2023 byla zásilka složena od schránky adresáta. Podle § 19 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, platí, že nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož

správního orgánu zahájena v budoucnu. Podle § 23 odst. 1 správního řádu, nebyl-li adresát písemnosti zastížen, písemnost se uloží. Dle odst. 4 a 5 musí být adresát vyzván k vyzvednutí písemnosti ve lhůtě 10 dnů, musí mu být sděleno, kde si může písemnost vyzvednout a zároveň musí být poučen o právních důsledcích, které nevyzvednutí záslky vyvolává. Písemnost se ukládá podle § 23 odst. 3 písm. b) správního řádu po dobu 10 dnů s tím, že po uplynutí této doby se vrací správnímu orgánu. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky adresáta nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil. Dle § 24 odst. 1 správního řádu platí, že jestliže si adresát uložené písemnosti tuto ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.

21. Krajský soud považuje za nutné zdůraznit, že k zahájení přestupkového řízení proti L. I. prokazatelným způsobem došlo, byť zahájení řízení bylo doručeno fikcí, tj. způsobem předvídaným správním řádem v případě, že doručovaná písemnost do vlastních rukou adresáta pro jeho nezastížení byla uložena u držitele poštovní licence, o čemž byl adresát vyrozuměn. Jelikož si tuto písemnost žalobce nevyzvedl (dle správního řádu do deseti dnů), poslední den této lhůty se považuje za den doručení.
22. Lze tedy shrnout, že správní orgán prvního stupně zjistil dostatek informací o skutečném řidiči a pachateli přestupku. Vědom si toho byl nepochybně i sám správní orgán prvního stupně, neboť mu zaslal oznámení o zahájení správního řízení a předvolání k ústnímu jednání. Skutečnost, že si pan L. I. tuto písemnost osobně nepřevzal a k ústnímu jednání se nedostavil, nenaplnuje ani jednu ze skutkových podstat vyjádřených ve shora citovaném § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu. Neopodstatněný je závěr, že nelze zjistit skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Naopak oznámení o zahájení řízení bylo řidiči doručeno fikcí a správní orgán prvního stupně neměl důvod zaměřovat svou pozornost na žalobkyni a zahajovat s ní správní řízení s coby provozovatelkou vozidla.
23. Podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla tak nebyly splněny. Správní orgán prvního stupně postupoval v řízení v rozporu s § 125f zákona o silničním provozu, neboť věc přestupku spáchaného řidičem vozidla odložil, přestože proto nebyly splněny podmínky. Bylo předčasné věc bez dalších kroků (například opakované předvolání, předvedení řidiče nebo uložení pořádkové pokuty) odložit. Odložení věci se jeví v tomto konkrétním případě být pouhým formalismem vedoucím k tomu, aby bylo možno zahájit řízení o přestupku s provozovatelem vozidla.
24. Soud proto souhlasí s názorem žalobkyně, že správní orgán prvního stupně na potrestání skutečného pachatele přestupku rezignoval, aniž by k tomu učinil nezbytné kroky. Z uvedeného důvodu nebyly naplněny podmínky pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 5 zákona o silničním provozu.
25. Co se týká návrhu žalobkyně, že by krajský soud měl správní řízení zrušit, aniž by věc vracel k dalšímu řízení, tak soudní řád správní žádný takový postup v případě nezákonnosti napadeného rozhodnutí nepředpokládá. Takový postup ani nevyplývá ze žalobkyní zmíněného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2007, č. j. 2 As 62/2006-34. V dané věci došlo ke zrušení rozsudku krajského soudu Nejvyšším správním soudem, nikoliv ke zrušení správního rozhodnutí krajským soudem.

26. K posledně namítané nesprávnosti některých informací uvedených v napadeném rozhodnutí (registrační značka vozidla, čas a místo spáchání přestupku) soud uvádí, že jde o zřejmé chyby v psaní, které nemají jakýkoliv vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

V. Závěr a náklady řízení

27. Krajský soud proto napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil pro nezákonnost. Současně postupoval podle § 78 odst. 3 s. ř. s. a zrušil i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, které mu předcházelo. Okolnosti takový postup odůvodňující spatřuje krajský soud v tom, že vůbec nebyly splněny podmínky pro vedení přestupkového řízení proti žalobkyni jako provozovatelce vozidla; správní řízení tak bylo od samého počátku nezákonné a žalovaný by neměl jinou možnost než rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit.
28. Krajský soud současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému; jde o obligatorní výrok rozsudku soudu, který ruší správní rozhodnutí, a to i v případě, že soud ruší též rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo. Jak uvádí, komentářová literatura, *stejně tak není rozhodné, že správní orgán nebude moci ve věci nijak rozhodovat, resp. bude povinen řízení zastavit, či dokonce věc vyřídit jinak, neformálně. Sousedí „k dalšímu řízení“ tak nelze brát doslova, soud tu v podstatě ponechává v duchu subsidiarity soudního přezkumu rozhodnutí o nutném procesním postupu na žalovaném správním orgánu. Správní soud tyto otázky výrokem řešit nesmí, byť k určitému dalšímu postupu může žalovaný správní orgán zavázat v odůvodnění (viz KÜHN, Z. – KOCOUREK, T. et al. Soudní řád správní: Komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-7-29]. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X.)*
29. Podle § 78 odst. 5 s. ř. s. je právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, v dalším řízení správní orgán vázán. V dalším řízení budou správní orgány vycházet z toho, že dosud nejsou splněny podmínky § 125f zákona o silničním provozu pro projednání přestupku žalobkyně jako provozovatelky vozidla. Správní orgán prvního stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje a tuto totožnost zjistil. Je tak vyloučena aplikace skutkové podstaty sub lit. a) citovaného ustanovení („*nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě*“). Správní orgán skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě zjistil, touto osobou je L. I. a je namístě vést s ním přestupkové řízení. Zatím nenastala ani situace, vyjádřená ve skutkové podstatě sub lit. b) citovaného ustanovení („*řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno*“). Další postup správních orgánů vůči žalobkyni se tedy bude odvíjet od výsledku řízení, vedeného s L. I. jako možným pachatelem přestupku.
30. Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, náleží jí tedy náhrada nákladů řízení. Z obsahu spisu vyplývá, že jí vznikly pouze náklady na soudní poplatek ve výši 3 000 Kč; náhradu těchto nákladů jí tedy krajský soud přiznal.

Poučení

Rozhodnutí, které bylo doručeno účastníkům, je v právní moci (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 24. července 2024

Mgr. Ondřej Bartoš v. r.
samosoudce